

CURSUSBSO MIDDAG PARNASSOS

v.a 14.00: Voorbereiding en start:

Door de coördinator worden deze voorbereidingen getroffen:

- Fruit halen: Fruit wordt gehaald bij groenteboer, even afstemmen wie dat voor alle locaties doet.
- Telefoon aanzetten
- Controle viezigheid en veiligheid: De groepsruimtes worden gecontroleerd op viezigheid en veiligheid. Indien nodig wordt er extra schoongemaakt en spullen weggehaald/weggezet.
- Barkrukken weghalen: Bij de bar worden de krukken van de bar gehaald en binnen het bargedeelte of omgekeerd buiten het bargedeelte aan de linkerkant gezet.
- Tafels schuiven: De groepsruimten worden klaargemaakt voor gebruik. Maak tafels van circa 10 personen
- Speelgoed klaarzetten: Speelgoed wordt van zolder boven keuken gehaald en klaargelegd. 2x zak (of kapla, tekenbak, boekenbak en spelletjesbak naar beneden)
- Bakken in de gang: Bakken voor de tassen van de kinderen in de gang zetten. Deze worden zo mogelijk **naast** de kapstok geplaatst, zodat de kinderen makkelijk hun jas kunnen ophangen.
- Fruit klaarmaken: Per cursus, 10 kinderen = 1 dienblad
Per dienblad: Bananen (2 stuks) gaan in 2-3 stukken, de appels (3 stuks) worden gewassen en dan met de appelboor in 8 partjes gesneden, de mandarijnen (2 stuks) kunnen gepeld worden en de tomaten wassen en eerlijk verdelen over alle dienbladen. Je houdt dan appels over die later nog verdeeld kunnen worden.
- Drinken klaarmaken: Er wordt 1 sapkan met water! per 10 kinderen klaargezet. Bekertjes erbij.
- Bijzondere Koeken klaarleggen (zie overdracht): Bij het aanbieden van de koeken wordt gelet op de uiterste houdbaarheidsdatum (let vooral op bij eierkoeken!)
- Biscuit voor pauze klaarmaken: 1 biscuitje per kind per cursus (vergeet de docent niet!) in een koekbakje doen.

14.00/15.00: docenten zijn bij scholen om kinderen te halen

- CursusBSO hesje aan! ALTIJD. Zo ben je herkenbaar voor de kinderen, maar ook andere weggebruikers zijn alerter! Het hesje mag pas uit als je op de locatie binnen bent!
- Kinderen altijd vóór of naast je. De kinderen lopen/fietsen altijd vóór of naast je, zodat je overzicht hebt over wat er gebeurt en je de kinderen aan kunt spreken.
- Als groep bij elkaar blijven. Lopend zijn de kinderen altijd op de stoep en je loopt in een groep. Bij het oversteken moeten ze wachten (ook de oudere kinderen). Zorg ook dat ze nooit de hoek om gaan voor jij ze weer in het zicht hebt. Vuistregel: zij moeten jou altijd kunnen zien, dan zie jij hen ook.
- Kinderen worden altijd gecorrigeerd als ze bovenstaande regels overtreden.....

v.a 14.15 uur: Binnenkomst kinderen:

- De kinderen hangen eerst de jassen aan haken van de kapstok en tassen aan haak of in de bakken.
- Geven de coördinator of diegene met de aftekenlijst een handje, high five oid.
- Daarna worden zij afgetekend op de lijst of doen dit zelf.
- dan wassen zij in de toiletten hun handen volgens het handenwasprotocol (**zie bijlage**).

- Altijd wanneer de kinderen tussendoor naar de WC gaan, moeten ze dat even melden.
- Dan spelen in de groepsruimten (bar als rustige ruimte en zaal 010 als drukke ruimte) tot alle kinderen binnen zijn, of tot 15.30 uur
- Docenten bekijken de overdracht en coördinator geeft eventuele bijzonderheden door.

BELANGRIJKE REGELS DRUKKE RUIMTE (010):

1. Schoenen blijven aan of schoenen en sokken uit. Kinderen mogen NIET op sokken lopen.

15:25: tafels worden vrijgemaakt voor eten (kinderen uit 010 niet vergeten)

- Alle kinderen die nog geen handen gewassen hebben gaan dit doen. Stuur een docent of stagiaire mee om de toiletten in de gaten te houden.

15:30: Fruit eten en drinken:

- Kinderen zitten bij elkaar aan tafel volgens aanwezigheidslijst van die dag.
- **Schuifdeur gaat dicht tussen de basisgroepen.**
- Docent zit zoveel mogelijk bij eigen groep aan tafel. **Hij/zij blijft zitten** en wijst hulpjes aan. Deze hulpjes halen fruit en kan/bekers en later de koeken.
- Er wordt gestart met het fruit en een beker water, als fruit nagenoeg op is, mogen ze een koek. **Let op!** Ze moeten in ieder geval de beker water opdrieken voor ze van tafel kunnen. Indien mogelijk minimaal 2 stukken fruit laten eten.
- Coördinator geeft aan dat de kinderen van tafel mogen.
- Hulpjes helpen opruimen van dienbladen, bekens en kannen.

15:40: klaarmaken om naar buiten te gaan:

- Coördinator regelt het naar buiten gaan en staat bij deur naar de gang.
- kinderen die naar buiten willen pakken een bandje voor om de arm/been en wachten tegen de muur in de gang.
- Coördinator wijst Docent/stagiaires die mee naar buiten gaan aan. Minimaal 2 personen altijd mee naar buiten. Per 10 kinderen 1 bevoegd docent. Bij meer dan 10 kinderen worden de begeleiders zo optimaal mogelijk verdeeld tussen binnen en buiten.
- Zorg dat de kinderen naar de WC zijn geweest en maak hen duidelijk dat het een tijdje niet meer kan.
- Docenten/stagiaires die naar buiten gaan zorgen dat zij snel klaar zijn. Zorg ervoor dat je geen tijd nodig hebt om je jas te pakken, maar dat je (bijna) tegelijkertijd met de kinderen in de gang staat. Zij nemen EHBO tasje en eventueel speelgoed mee naar buiten.
- Kinderen worden geteld en aantal wordt aan de coördinator doorgegeven. **Dit aantal wordt genoteerd op de overdracht. (let op! Tel ook de kinderen binnen!)**
- **Als er een groep naar buiten gaat is er GEEN drukke ruimte. GEEN kinderen in 010!**
- Bij slecht weer wordt 010 gebruikt als drukke ruimte

BELANGRIJKE REGELS BUITENSPELEN:

1. Bij het buitenspelen wordt erop gelet dat de kinderen goed gekleed zijn. In principe krijgen ze jassen (en eventueel dassen, wanten etc.) aan die zij van school hebben meegenomen. Let op dat er geen losse koordjes hangen aan jas of capuchon.
2. Elk kind krijgt een geel bandje om.

3. Elke begeleider is INDIVIDUEEL verantwoordelijk voor de hele groep. Dat betekent dus dat alle begeleiders afzonderlijk van elkaar tellen en dat daarna afstemmen met elkaar!
4. Je loopt als groep naar buiten. Binnen bij de rode deur naar buiten wordt nogmaals geteld. Daarna via het pas om de vijver heen naar de speeltuin. NIET binnendoor.
5. Tussendoor in de speeltuin wordt regelmatig (1x per 5 minuten) gecheckt/geteld of alle kinderen er nog zijn. Er gaan geen kinderen alleen naar binnen en iedere absentie wordt aan de collega begeleider gemeld.
6. In de speeltuin houden we alles in de gaten ivm gevaarlijke situaties.
7. Wijs als je met meer begeleiders bent een 'plaspost' aan. Geef dit ook door aan de kinderen. Zij kunnen dan met hem/haar naar de WC. De andere begeleider houdt het overzicht over aantallen kinderen.
8. Gebruik bij Parnassos de rode nooddeur in de centrale hal om naar buiten te gaan. Dit is de makkelijkste weg voor ons en voor Parnassos.
9. Er mag in de bosjes gespeeld worden bij de klimbomen, rond de voetbalkooi. De kinderen mogen de speeltuin van de Mulderstraat niet af.
10. Bij het weer naar binnen gaan wordt bij Parnassos **DOOR ELKE BEGELEIDER** afzonderlijk geteld bij het hek van de speeltuin en opnieuw bij de rode deur. Ook hier met elkaar afstemmen! Onderweg kan een kind zich verstopt hebben in de tuin o.i.d. **Je wilt voortdurend absolute zekerheid dat je iedereen hebt.**

15:45 – 16:10: Binnen activiteiten

- Docent die binnen blijft zorgt voor verder afruimen tafel (eventueel in samenwerking met kinderen).
- dienbladen klaarmaken voor tijdens de cursus (kan limonade, bekers en biscuit (1 per kind!)).
- toezicht houden op de kinderen die binnen blijven en bij voorkeur meespelen
- sleutels halen van de lokalen van de cursussen.

16:05: Docenten buiten verzamelen de kinderen om naar binnen te gaan.

- Bij binnenkomen opletten dat alle kinderen hun bandje afdoen!

16:10: Allemaal verzamelen om naar de cursus te gaan

- Zodra de buitenspeelgroep binnen komt de kinderen binnen laten opruimen.
- Kinderen per cursusgroep verzamelen en wegsturen (vergeet niet de sleutel en dienblad met drinken en koekjes).

16:15 – 17.30 cursus:

- Coördinator is beneden en als er vragen zijn of kinderen extra aandacht nodig hebben, kun je deze inschakelen.
- **16.45 – 17.30: Pauze:** Tussendoor is er nog een pauze van ongeveer 15 minuten. Deze vindt plaats in de eigen groep. **Een beker limonade en 1 koekje per kind.** Het is aan de docent zelf om het juiste moment voor de pauze te bepalen. Dit mag ook na afloop van de cursus. Na de pauze wordt het blad weer op de gang teruggezet (of meegebracht na afloop).
- **17.20 uur: afsluiten en evalueren cursusmiddag**

17:25: Docenten en kinderen gaan naar de groepsruimte.

Sleutels worden door de docenten direct bij de receptie afgegeven (behalve 010). Om 17.30 uur moet elk kind beneden zijn en klaar om opgehaald te worden!! Als er ongelukken zijn gebeurd of problemen zijn ontstaan tijdens de les, vertel dit direct aan de coördinator en schrijf dat op het overdrachtsformulier. (Vul in ernstige gevallen een ongevalregistratie in aan het einde van het formulier)

17:30- 18:00: Kinderen mogen vrij spelen en worden opgehaald door ouders.

- De bar en 010 zijn open. Zorg dat er een docent/stagiair is in elke ruimte.
- Geef terugkoppeling aan de ouders. Ouders vinden het over het algemeen erg fijn om te horen hoe hun kind het heeft gehad, dus probeer daar een beetje tijd voor te maken.
- Elke docent noteert gebeurtenissen middag op de overdracht!
- Spelletje spelen met de kinderen en kinderen met elkaar laten spelen.
- Kinderen die worden opgehaald geven coördinator een hand o.i.d. en worden afgetekend op de lijst
- Sleutels worden teruggebracht naar de receptie van Parnassos

v/a 17:45 (NIET EERDER): Start opruimen

1. Coördinator verdeelt de opruimtaken
2. Afwassen: Alle bekken en kannen.
3. Boekjes weer terug in de bak
4. Constructiespeelgoed op de zak leggen
5. Speelgoed waar niet (meer) mee gespeeld wordt opruimen als je het ziet.

v/a 17.55 kinderen laten stoppen met spelen

- Kinderen het speelgoed laten opruimen waar ze mee bezig zijn, bakken en zakken naar boven brengen
- Bakken in de gang leeghalen (tassen op kapstok) inklappen en naar boven

17.45 - 18:00u: docenten naar huis

- Alle kinderen zijn als het goed is opgehaald. Docenten mogen naar huis als zij bevindingen hebben genoteerd op de overdracht!
- Coördinator ruimt de laatste dingen op, noteert gebeurtenissen en wacht tot de laatste kinderen zijn opgehaald.

BELANGRIJKE AANDACHTSPUNTEN VOOR DOCENTEN:

1. Ons gezamenlijke doel is het hebben van een gezellige middag met de kinderen. Wij geven als volwassenen hierbij het goede voorbeeld. We behandelen elkaar en de kinderen met respect en zijn hulpvaardig en aardig voor elkaar.
2. Wij hanteren open communicatie en zijn op ons eigen gedrag aanspreekbaar en spreken de ander aan op diens gedrag. (zie bijlagen over communicatie)
3. Probeer zo snel mogelijk namen te leren kennen van de kinderen. Niet alleen van de kinderen uit je eigen groep, maar ook van de dag waarop je aanwezig bent. Als je op de opvang staat, is het fijn als je alle kinderen bij naam kunt aanspreken op gedrag.
4. Bekijk voor de start van elke periode de lijst met Bijzonderheden kinderen. Lees deze ook regelmatig opnieuw door!
5. Lees de Risico inventarisatie veiligheid en gezondheid een keertje door. Belangrijker is nog om altijd zelf een inschatting te maken van de situatie of deze gevaarlijk is of niet. Bij twijfel altijd kiezen voor het minste risico. Daarna eventueel navragen....
6. Kinderen zijn zo min mogelijk in de keuken ivm hele warme kraan en verbranden aan de waterkoker. Kinderen mogen niet achter de klapdeurtjes komen, tenzij voor de afwas of bij een cursus. Er is dan altijd een volwassene aanwezig.
7. Er is altijd een goed gevulde EHBO kist aanwezig met waterafstotende pleisters en andere benodigdheden voor wondverzorging. Ook bij de receptie van Parnassos is er een EHBO kist aanwezig.
8. Meld het als je je zorgen maakt over een kind, wat voor zorgen dan ook! Bespreek het met elkaar en noteer alle situaties op de overdracht. De CursusBSO hanteert het Utrechts protocol Kindermishandeling. Van dit protocol moet elke betrokkene bij de CursusBSO op de hoogte zijn. Tijdens een cursusperiode wordt bij de evaluaties aandacht besteed aan het onderwerp kindermishandeling.
9. Wij zelf, stagiaires etc gebruiken tijdens het werk GEEN mobiele telefoon, tenzij het voor het werk noodzakelijk is. Ook kinderen gebruiken geen eigen mobiele telefoon. Uitzondering is het afspelen van muziek of andere creatieve uitingen met de telefoon (door kinderen zelf tot uiterlijk 15.10 uur). Bij twijfel of onduidelijkheid beslist de coördinator. Zien we toch een mobiel, dan wordt deze weggelegd of mogen ze deze in de tas doen.

Bijlage 1

PROTOCOL HANDENWASSEN

Wassen met water en zeep

- Open de kraan en maak de handen nat
- Voorzie de handen van vloeibare zeep
- Wrijf de handen nu gedurende minimaal 10 seconden goed over elkaar. Vingertoppen, duimen, gebied tussen de vingers en de polsen moeten goed gewassen worden.
- Spoel de handen goed af
- Droog de handen af met een papieren handdoek
- Sluit de kraan met de handdoek
- Gooi de papieren handdoek weg in de afvalbak

Bijlage 2: Open communicatie met de kinderen

Een goede en effectieve communicatie met de kinderen is van groot belang voor de emotionele veiligheid van het kind. Bij de CursusBSO gaan wij hierbij uit van de theorieën van Solter en Gordon, die een aantal voorwaarden stellen aan effectieve communicatie:

- De groepsleider/docent kent **zijn eigen grenzen kent en geeft deze aan**. De groepsleider/docent moet daarom voor zichzelf weten welk gedrag je wel accepteert van het kind en welk gedrag je niet accepteert. De grenzen van de volwassene zijn hiervoor bepalend en deze zijn voor iedereen anders. Het kind moet leren omgaan met deze grenzen. Hiernaast zijn er de 10 gouden regels die grenzen aangeven.
- Een tweede belangrijke voorwaarde voor effectieve communicatie is **het uiten van de emotie**. Bijvoorbeeld: heb je een conflict met iemand en ga je (om wat voor reden dan ook) snel weer over tot de orde van de dag, dan sla je een belangrijke stap over: het uiten van de bijbehorende emotie. Dit kan op den duur leiden tot allerlei vervelende verschijnselen zoals chagrijnigheid, hoofdpijn, lichtgeraaktheid, etc. Bij kinderen die hun gevoel overslaan is dit herkenbaar aan jengelig gedrag, huilerig zijn om niets, overdreven eisend zijn. Kortom, gedrag waar je je als volwassene aan kan ergeren. Wanneer je last hebt van dergelijk gedrag, is het mogelijk om het kind te helpen zich te ontladen door het goed te laten uithuilen maar ook door bijvoorbeeld wilde spelletjes, fanatiek dansen of hard schreeuwen. In geval van drift of huilen is het effectiever om dit gedrag even te bemoedigen dan om het af te keuren. Bij afkeuring wordt de emotie die onder de drift of huilbui zit, namelijk onderdrukt wat in het slechtste geval uiteindelijk tot agressie en depressie kan leiden.
- Hiernaast wordt in de communicatie met het kind naar oogcontact gezocht of gevraagd.

In de communicatie met kinderen wordt gebruik gemaakt van drie technieken:

- **Terugsporen:** het *erkennen van het gevoel* van het kind. Terugsporen kan gebruikt worden wanneer een kind een probleem heeft maar ook wanneer het kind een grens krijgt aangegeven (iets moet of mag niet). In het laatste geval kun je dit doen door tegelijkertijd met het aangeven van de grens het gevoel dat hierdoor bij het kind ontstaat te erkennen. De grens blijft duidelijk maar het gevoel van kind (boosheid, verdriet, opstandigheid) en ook van de volwassene (teleurstelling, boosheid) mag geuit worden en wordt niet veroordeeld. Door dit terugsporen wordt tegelijkertijd structuur geboden in het denken van het kind over een bepaalde situatie.
- **Ik-boodschap:** Een ik-boodschap kenmerkt zich door het (storende) gedrag van het kind als probleem ofwel als grens van de volwassene te formuleren. Het aangeven van de grens kan gepaard gaan met een bijpassende emotie. De gedachte hierachter is dat het kind altijd uit is op zijn eigen behoeftebevrediging wat op zich gezond is en natuurlijk.

In het geval dat deze behoeftebevrediging als storend wordt ervaren kan dit als probleem van de groepsleider/docent worden opgevat (elke groepsleider/docent zal ander gedrag storend vinden). Doordat de groepsleider/docent zijn grens aangeeft door middel van een duidelijke ik-boodschap wordt het kind uitgenodigd om het storende gedrag te veranderen. Het kind krijgt hierbij de vrije keus om te veranderen. In geval er een emotie wordt geuit, is het van belang dat deze past bij de ik-boodschap. Het is verwarrend voor een kind om op een 'lieve manier' met een 'boze ik-boodschap geconfronteerd te worden.

- **Actief luisteren:** kenmerkt zich doordat de groepsleider/docent checkt of hij/zij de boodschap die het kind uitzendt goed begrepen heeft. Hierdoor laat de volwassene merken dat hij/zij het kind met zijn probleem accepteert. Het kind hoeft niet te veranderen. Het kind komt zelf tot een oplossing. Een voorwaarde voor actief luisteren is tijd! Zo wordt het kind de ruimte gegeven om zijn verhaal te doen.